

2019. április 18. napjáig beérkezett újabb kérdések és azokra adott válaszok

1. Miért nem lehet hosszabb a nyilatkozat-tételi határidő (Közigazgatási Felsőbíróóság elnökének megválasztása utáni)?

A törvényben szereplő nyilatkozattételi határidővel lehet a bíróságok működését kiszámíthatóan biztosítani. Ennek megfelelően lehet az előzetesen rendszerezésre kerülő létszám és a nyilatkozatot tett bírák különbségéből a betöltetlen álláshelyeket megállapítani. Ha vissza lehetne vonni, akkor ez a szám folyamatosan változna, akár folyamatban lévő pályázati eljárások során is. A nyilatkozat megtételének ezek a szabályai biztosítják, hogy az átmeneti időszakban a pályázatok megfelelő ütemben végigmehessenek, és megfelelő létszámmal kezdhesse meg működését a közigazgatási bírósági szervezet. Az Országgyűlés ülésének rendjére tekintettel e szabályok módosítása már nem lehetséges.

2. Tervezik-e mindenképpen az üres álláshelyek felének megpályáztatását az átmeneti törvény szerint?

A közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló 2018. évi CXXXI. törvény (Átm. tv.) 9. § (4) bekezdése szerint „*A miniszter 2019. július 15-ig pályázatot ír ki a (3) bekezdés szerinti betöltetlen közigazgatási bírói álláshelyek legfeljebb felének megfelelő számú bírói álláshelyre közigazgatási bíróságokként.*” E megfogalmazás alapján a pályázatok kiírása törvényi kötelezettség. E rendelkezés második fordulata a legfeljebb kiírható pályázatok számát tartalmazza, vagyis **az üres álláshelyek felénél kevesebb pályázat is kiírható.** A pályázatok kiírása során kizárólag a közigazgatási bírósági szervezet működőképességére lesz figyelemmel a minisztérium. A későbbiekben a pályázatok kiírása folyamatosan az ügyszer alakulásának függvényében várható.

3. A közigazgatási bíróságok függetlenségét biztosító további garanciákról szóló 2019. évi XXIV. törvény (Módtv.1.) 19. § (2) bekezdés alapján a Módtv.1 10-13. §-ai szerinti módosítások, így az IM miniszternek a rangsortól eltérő döntése ellen megteremtendő jogorvoslat szabályait ugye alkalmazni kell már a 2019. évi pályázati eljárásokra is?

A közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló 2018. évi CXXXI. törvény 9. § (7) bekezdése alapján „*A pályázati eljárásra az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a közigazgatási bíróságokról szóló törvényt kell alkalmazni.*” Tehát elmondható, hogy **mindazok a garanciák, amelyeket a közigazgatási bíróságokról szóló törvény tartalmaz, az átmeneti időszakban is irányadóak.**

4. A megbízott elnökök mennyire lesznek „bebetonozva”, mekkora eséllyel indulhat a pályázaton a többi jelölt?

Ez a pályázati eljárásban dől majd el, ahol az esélyegyenlőség a legfontosabb. Természetesen meghatározó a vezetői tapasztalat mértéke is. A Velencei Bizottság ajánlásai alapján tovább cizellálódtak a bírósági vezetői pályázat szempontjai. A kompetenciák meghatározása során támaszkodtunk az Igazságügyi Minisztérium (IM) Szakértői Bizottságában résztvevő bírák és jogtudósok álláspontjára.

Olyan alapvető képességek és készségek azonosítására került sor, amelyek döntő jelentőségűek a bírói, illetve a vezetői kvalitások szempontjából, egyúttal jól mérhetők, tovább növelve ezzel a pályázati eljárások objektivitását és átláthatóságát. A miniszter által kinevezendő közigazgatási bírósági vezetők pályázataira a bírói pályázatokra irányadó eljárásrend alkalmazandó (ide értve az indokolási kötelezettséget és a jogorvoslat lehetőségét).

5. A szolgálati bíróság jövője: önálló lesz vagy marad egységes?

Az IM Szakértői Bizottságában – bírák (Magyar Közigazgatási Bírák Egyesületének elnöke, tagja, Kúria elnök-helyettese) és a jogtudomány képviselői jelenlétében – megvitatásra kerültek az egységes és az elkülönült szolgálati bírósági modell mellett szóló érvek, és **a Bizottság az egységes szolgálati bíróság koncepciója mellett foglalt állást** (volt kisebbségi vélemény). A kérdésben az alábbi tényezők kerültek mérlegelésre. Az egységes szolgálati bíróság mellett szól az egységes bírói jogállás, a mérthatékonyság (arányaiban jóval kevesebb lesz a közigazgatási bírókat érintő ügy), a szolgálati bírói állomány könnyebb feltöltése, valamint az a tény, hogy az Alkotmánybíróság határozatai nyomán az eljárás főbb szabályait általános jelleggel, törvényi szinten kell megerősíteni.

Az elkülönült szolgálati bíróság mellett szól, hogy két elkülönült bírósági ágról, szervezetről, amelyek egymástól függetlenül működnek, valamint az, hogy a Kbtv. rendelkezik egyes speciális szolgálati bírósági eljárásokról (ügyelosztási renddel, pontszámítással kapcsolatos jogorvoslatok), amelyek mindenképpen elkülönült szabályokat igényelnek.

6. A bírói függetlenség és a jelenlegi bírósági szervezetrendszerben kialakult szervezeti kultúra értékeit mennyiben kívánja megtartani az új központi és helyi igazgatás rendszere, szemlélete?

Dr. Trócsányi László igazságügyi miniszter számos alkalommal kifejezésre juttatta, hogy „*a bírói függetlenség a demokrácia állócsillaga*”. A szervezeti kultúra értékeinek megtartásában és kialakításában az új központi és helyi igazgatás rendszere ezen elvi tétel mentén fog működni. Mindazt az értéket, amelyet a bírók és az őket segítő igazságügyi alkalmazottak ma is értéknek tekintenek, azt az új igazgatási modellben is megőrzendőnek tartjuk.

7. Illetmények, javadalmazás

A bírói illetmények rendezését az Igazságügyi Minisztérium kiemelten fontos kérdésként kezeli és minden tőle telhetőt megtesz a kérdés megnyugtató és mielőbbi rendezése érdekében – ahogyan erre a Miniszterelnökséget vezető miniszter már több alkalommal ígéretet is tett. Tekintettel arra, hogy a bírói illetményrendszer átalakításával kapcsolatos tárgyalások folyamatosan zajlanak, úgy az Igazságügyi Minisztérium és a Pénzügyminisztérium, mint az Igazságügyi Minisztérium és az Országos Bírósági Hivatal között. A tárgyalások alapját az OBH bíróságokkal egyeztetett javaslata képezi, amelyet az IM támogat.

8. Várhatóak-e változások a bírói pályázatok elbírálásának alapjául szolgáló pontrendszerben, avagy van-e elképzelés a jelenleg a közigazgatási ügyszakban dolgozó titkárok előrelépésének támogatására a pontrendszer tükrében?

A közigazgatási bírói és bírósági vezetői pályázatok szabályai eltérnek a Bjt. és Bszi. szabályaitól, ezért szükséges a pontszámrendelet felülvizsgálata. Biztosítani kell, hogy a Kbtv.-ben meghatározott szabályok és szempontok érvényesüljenek, azonban hangsúlyozni kell, hogy a szabályozás célja az esélyegyenlőség biztosítása. A Kbtv. a közigazgatási bíróvá válás kapcsán első helyen a bírósági jogalkalmazói tevékenységet jelöli meg releváns tapasztalatként. A megfelelő tapasztalattal rendelkező titkárok és bírák joggyakorlati ideje éppúgy számít, mint más időtartamok. Azt szeretnénk, hogy a bíróságon kívüli közigazgatási tapasztalat és a bírói/bírósági titkári tapasztalat egyaránt hangsúlyosan essen latba. Ezen a megközelítésen, hangsúlybeli változáson túl, koncepcionális változtatás nem várható a bírói pályázatok rendszerében. Mivel a Velencei Bizottság ajánlásai alapján tovább cizellálódtak a bírósági vezetői pályázat szempontjai, a pontszámrendeletnek erre is reagálnia kell.

Hivatkozott jogszabályok:

[Bjt. – a bírák jogállásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény](#)

[Bszi. – a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény](#)

9. Tervezik-e, hogy a Közigazgatási Felsőbíróságon titkárok segítsék a bírók munkáját? Ha igen, akkor a jelenleg közigazgatási ügyszakban dolgozó titkárok pályázhatnak-e majd oda?

Igen. A titkárok, fogalmazók és a kúriai tanácsadók az átmeneti törvény szerint tehetnek nyilatkozatot, nem szükséges pályázniuk. Ezen túlmenően a felhívásra jelentkező igazságügyi alkalmazott végleges áthelyezéséről a miniszter, az Iasz. szerinti igazságügyi szerv és az igazságügyi alkalmazott 2019. július 31. napjáig megállapodik (háromoldalú megállapodás).

Hivatkozott jogszabály:

[Iasz. – 1997. évi LXVIII. törvény az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról](#)

10. A törvényszékek regionális közigazgatási és munkaügyi kollégiumaiban, a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon dolgozó fogalmazó, illetve titkár előnyt fog-e élvezni a többi fogalmazóval, illetve titkárral szemben, ha a Közigazgatási Törvényszékre kíván pályázni titkári vagy bírói helyre?

A Kbtv.-ben foglalt szabályozás célja az esélyegyenlőség biztosítása, a magas szintű közigazgatási jogi tudás előtérbe helyezése. A Kbtv. a közigazgatási bíróvá válás kapcsán első helyen a közigazgatási ügyszakban szerzett bírósági jogalkalmazói tevékenységet jelöli meg releváns tapasztalatként. A megfelelő tapasztalattal rendelkező bírák, bírósági titkárok joggyakorlati ideje éppúgy számít, mint más időtartamok. Azt szeretnénk, hogy a bíróságon kívüli közigazgatási tapasztalat és a bírói/bírósági titkári tapasztalat egyaránt hangsúlyosan essen latba. Ezen a megközelítésen, hangsúlybeli változáson túl, koncepcionális változtatás nem várható a bírói pályázatok rendszerében.

A más bírósági területekről érkező titkárokhoz képest a közigazgatási ügyszakos/később közigazgatási törvényszéken dolgozó titkárok emiatt nyilván előnyösebb helyzetben lesznek a tapasztalat értékelésénél.

11. Együtt maradnak a tanácsok?

Nem feltétlenül. Az ideiglenes ügyelosztási rendet az átjelentkezések és az átmeneti időszakban lefolytatott pályázati eljárások eredményeként a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke 2019. december 31. napjáig állítja össze, amely az ügyelosztási rend kiadásáig, de legfeljebb 2020. március 31. napjáig alkalmazható. Figyelemmel kell lenni a tanácsok összeállításánál arra, hogy tanácselnökként csak határozatlan időre kinevezett bírók járhatnak el, és az újonnan a rendszerbe kerülők megfelelő adaptálódása is csak úgy biztosítható, ha tapasztalt bírók mellett járnak el kezdetben. Hasonló okból írja elő a Kbtv., hogy közigazgatási bíróságon egyesbíróként a határozott időre kinevezett bíró a kinevezését követő egy évig nem járhat el, továbbá bíró jogkörében bírósági titkár nem járhat el.

12. Mi lesz a titkárommal és a leírómmal?

A titkárok, fogalmazók és a kúriai tanácsadók az átmeneti törvény szerint tehetnek nyilatkozatot. A felhívásra jelentkező igazságügyi alkalmazott végleges áthelyezéséről a miniszter, az Iasz. szerinti igazságügyi szerv és az igazságügyi alkalmazott 2019. július 31. napjáig megállapodik (háromoldalú megállapodás).

A nyilatkozatot nem tett igazságügyi alkalmazott a törvényszék elnökéhez intézett nyilatkozatban kérheti a törvényszékre vagy bármely olyan járásbíróságra való áthelyezését, amelynek illetékességi területét a megszűnő közigazgatási és munkaügyi bíróság illetékességi területe magában foglalja. E nyilatkozatot – a szolgálati út betartásával vagy postai úton – úgy kell megtenni, hogy az legkésőbb 2019. szeptember 30. napjáig a törvényszék elnökéhez megérkezzen. A Kbtv. garantálja, hogy önmagában a közigazgatási ügyek „kiválása” miatti változás nem eredményezheti igazságügyi alkalmazott szolgálati jogviszonyának megszűnését.

Terveink szerint a **Közigazgatási Felsőbíróság**, mint új intézmény esetében, a mindennapos munkába járás megkönnyítése érdekében **külön juttatásokat** biztosítanánk az igazságügyi alkalmazottaknak. Ezek jogszabályi feltételeit az IM a lehető legszélesebb körben és kellő rugalmassággal kívánja megteremteni

13. A bírói javadalmazás rendezéséig ugyanazokkal a juttatásokkal számolhatnak-e a bírák és az igazságügyi alkalmazottak, mint amelyeket a rendes bírósági szervezetben rendes, illetve rendkívüli juttatásként (Megtartó program, jutalom, útiköltség elszámolás, képzettségi pótlék, stb.) megkapnak?

A közigazgatási bíróságokról szóló törvény elvi élel mondja ki, hogy a közigazgatási bíró az egységes bírói kar tagja. Ennél fogva az illetmény megállapításának is azonos elvek mentén kell történnie a rendes és a közigazgatási bírói szervezetben dolgozóknál. Az egyéb juttatások vonatkozásában az IM törekszik arra, hogy a jogszabályi keretek között minél kedvezőbb feltételeket teremtsen a közigazgatási bírósági rendszerben dolgozók számára.

14. Milyen kompenzációra számíthat az a bíró, illetve alkalmazott, aki a lakóhelyével nem azonos törvényszéken fog dolgozni?

A jogszabályok adta keretek között jelenleg is számos kompenzációs jellegű támogatás biztosítható (pl. lakhatási támogatás, útiköltség térítés stb.) a bírósági dolgozók részére.

A közigazgatási bírósági szervezeti rendszerben dolgozó alkalmazottak ugyanazokkal a juttatásokkal és térítésekkel számolhatnak, mint a rendes bírósági rendszerben dolgozók.

15. Amennyiben valaki a rendes bírósági rendszerben marad, úgy a törvényszéki bírói pótlék törvény szerint jár neki. Akik a közigazgatási törvényszéket választják, azok bére is ugyanannyi lesz?

Mivel közigazgatási **törvényszékekről** van szó, ezért a törvényszéki szintnek megfelelő beosztási pótlékre lesz jogosult az ott dolgozó bíró.

16. A címzetes táblabíró tisztséggel járó címpótlék megmarad-e, figyelemmel, hogy az új szervezetben ez a szervezeti szint nem lesz?

Az Átm. tv. 5. §-ának kiegészítésével biztosítható, hogy mindaddig a címzetes táblabírói fizetést kapja, amíg címzetes felsőbbírósági bíró címet kap, vagy felsőbbírósági bírói kinevezést nem nyer.

17. Várható-e speciális pótlék a Fővárosi Közigazgatási Törvényszék által kizárólagosan tárgyalt ügyekért?

A közigazgatási bírósági szervezet a Kbtv. szerint kétszintű: közigazgatási törvényszékekre és a Közigazgatási Felsőbíróságra tagozódik. A javadalmazást ehhez a tagozódáshoz szükséges igazítani. Azaz, az egységes bírói jogállásból kiindulva a rendes bírósági szervezetben a törvényszékekre vonatkozó szabályoknak kell a közigazgatási törvényszékeknél is érvényesülniük. A Fővárosi Közigazgatási Törvényszék létszámának meghatározásakor ugyanakkor vizsgálni kell a speciális illetékességi szabályokból eredő esetleges ügyteher növekedést és a kiemelt nehézségű és súlyú ügytípusok elbírálásával járó többletterheket.

18. Aki 2020-ban vagy utána éri el a 20 éves szolgálati időt, megilleti-e a címzetes ítéltáblai bírói cím, illetve az azzal járó javadalmazás?

Nem. Ilyen címet a Kbtv. nem ismer. Figyelemmel arra, hogy az ítéltábla nem része a közigazgatási bírósági szervezetrendszernek, fogalmilag nem adható olyan cím, amely ahhoz kötődne (a már megadott címek esetében is ezért csak a vele járó javadalmazás vihető át, a cím nem).

A Kbtv. 83. § (1) bekezdése szerint „A miniszter a Közigazgatási Felsőbíróság elnökének javaslatára a kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés és az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább tizenkét év után - beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is - a közigazgatási törvényszék közigazgatási bírójának „címzetes felsőbbírósági bíró” címet adományozhat. A miniszter az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább húsz év után - beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is - a közigazgatási törvényszék közigazgatási bírójának „címzetes felsőbbírósági bíró” címet adományoz.

Felhívjuk a figyelmet továbbá a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 191. § (6) bekezdésére, amely szerint a közigazgatási és munkaügyi bíróság felállításakor a törvényszéken közigazgatási ügyeket tárgyaló bíró törvényszéki bírói címét és illetményét a közigazgatási és munkaügyi bíróságra történő áthelyezésekor a törvényszékre beosztott bíróra vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

19. Munkaidő, munkarend változik-e? Bírák, igazságügyi alkalmazottak otthondolgozása?

Ezek eldöntése nem tartozik az IM hatáskörébe. A közigazgatási bíróság bírái, titkárai és fogalmazói felett a munkáltatói jogokat a bíróság elnöke, a többi igazságügyi alkalmazott felett pedig a hivatalvezető gyakorolja, így a munkarend és a munkavégzés egyéb feltételeinek – Bjt., illetve Iasz. keretein belüli – meghatározása is az ő hatáskörükbe fog tartozni.

20. A Kbtv. 6. § (4) bekezdésében felsorolt a Fővárosi Közigazgatási Törvényszéken működő általános és pénzügyi közigazgatási kollégium mellett tervez-e az IM jogszabály-módosítást más kollégium létrehozása érdekében? Pl. ún. gazdasági / piacszabályozó hatású ügyek körét: közbeszerzés, versenyügyek, hírközlés, média, energiahivatal, pénzügyi felügyelet, továbbá a speciális megközelítést igénylő kamarai ügyeket.

További kollégiumok létrehozása nincs tervezve. A két kollégium megalakítása eleve figyelemmel van a Fővárosi Közigazgatási Törvényszék sajátos szerepére. Egyes speciális ügytípusokban a közigazgatási törvényszék elnöke a szakmai munka támogatása érdekében – a közigazgatási törvényszék szervezeti és működési szabályzatában, a Közigazgatási Felsőbíróság elnöke véleményének kikérését követően – szakági osztályokat hozhat létre.

21. Az új szervezetbe átkerülő jegyző automatikusan a korábbi a bírāja mellé kerülhet-e? Ha nem, cél-e ennek lehetőség szerinti biztosítása?

A szabályozás szintjén ez nem garantálható, hiszen egyrészt függ a bíró döntésétől, hogy át kíván-e lépni az új szervezetbe, az igazságügyi alkalmazott döntésétől, hogy jelentkezik-e a felhívásra, attól, hogy az áthelyezés elvei (amelyek megállapításában az OBH együttműködésére kiemelten számítunk) hogyan alakulnak. Jelezni kell továbbá, hogy a munkáltatói jogok gyakorlása a közigazgatási bíróság elnökénél, illetve hivatalvezetőjénél van, így a beosztások meghatározása is. Nyilvánvalóan hatékonyság-növelő lehet, ha az összeszokott csapatok együtt maradhatnak.

22. A Kbtv. 60. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó a Bszi. 76. § (3) bekezdés e) és f) pontja megfelelően alkalmazandó az új szervezetben is? (érdek-képviselési szervekkel együttműködve meghatározza a cafetéria-juttatás éves összegét, és megállapítja az egyéb juttatások részletes feltételeit és mértékét)

Igen.

23. A Kbtv. 61. § (1) bekezdés b) pontjánál nem elégséges a KFB elnök és az OKBT, kellenek az érdekképviselői szervezetek is.

A Kbtv. 61. § (1) bekezdés b) pontja szerint a miniszter kikéri a Közigazgatási Felsőbíróság elnöke és az OKBT véleményét a közigazgatási bíróságokat érintő jogszabályok tervezetéről. Ez olyan egyeztetési kötelezettség, mint amelyet jelenleg a Bszi. 76. §-a az OBH elnöke vonatkozásában intézményesít. Nincs akadálya annak, hogy a KFB elnöke vagy az OKBT másokat, így az érdekképviselői szerveket is bevonja, de ez a Bszi.-vel való párhuzamosság alapján a bíróságokat érintő jogszabály érvényességi kelléke nem lehet.

24. Hogyan fog történni a közigazgatási bírók képzése?

A képzési terv és program kidolgozása a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnökének a feladata, arra az igazságügyi miniszternek ráhatása nincs. A Magyar Igazságügyi Akadémia a közigazgatási bírók képzése során kaphat feladatot a Felsőbíróság elnökének döntésétől függően, illetve az Országos Bírósági Hivatallal történő megállapodás függvényében.

25. Mit lehet tudni az új KBüsz. -ről?

A Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke 2019. október 15. napjáig javaslatot tesz a miniszternek a közigazgatási bíróságok ideiglenes ügyviteli szabályainak megállapítására.

26. Várható-e a bírói szerep változása az Ákr. és Kp. módosítása kapcsán? A bírói hatalmi ág nem lehet végrehajtói hatalom része és ugyan kötelező megváltoztatási jogkör ezidáig nem volt az eljárési szabályokban, de a fellebbezési jog kiiktatása a közigazgatási eljárásból kételyeket ébreszt a bírókban.

Nem. Az Alaptörvény határozottan és egyértelműen tartalmazza a hatalommegosztás és a bírói függetlenség alapelveit. Semmilyen olyan jogszabály-módosítás nem képzelhető el, amelyben ez változást eredményezne. Azzal, hogy a közigazgatási perben a hangsúly a kasszáció helyett a reformációra helyeződött, a bíróság nem vette át a közigazgatási másodfok szerepét. A közigazgatási per során a bíróság más logikában, más eljárásrendben vizsgálja a közigazgatás eljárását, mint egy másodfokú hatóság. Hangsúlyozandó továbbá, hogy minden olyan esetben, amikor a bíró függetlenségének csorbulását érzi, a jogrendszer – ide értve a Kbtv.-t – számos jogorvoslati lehetőséget, garanciát tartalmaz. Minden a bírói függetlenség csorbulására irányuló félelem ezért megalapozatlan. A megváltoztatási jogkörrel a bíróság csak a Kp. 90.§ (1) bekezdésében meghatározott feltételek esetén tud élni ellenkező esetben a kasszációt alkalmaz.

Nem tervezzük a megváltoztatásra vonatkozó szabályok módosítását.

27. Nem lesznek elvi döntések, kollégiumi vélemények közigazgatási ügyekben. Hogyan biztosítható így a jogegység?

A közigazgatási bírósági törvény széles körben rendelkezik a határozatok internetes közzétételéről, így a korábbi gyakorlat könnyen megismerhető. Mivel a közigazgatási bírósági szervezet nagyobb fokú szakosodást is lehetővé tesz, így az adott tárgykörben korábban hozott döntések áttekintése nem jelent aránytalan terhet. A jogegységi határozatok intézménye és a joggyakorlat-elemezés változatlanul megmarad.